

11. Az új tudományos eredmények összefoglalása, a munka értékelése tartalmi és módszertani szempontból, esetleges különvélemények, a bírálóbizottság állásfoglalása a nyilvános vitában vitatott kérdésekről:

A jelölt olyan téma kidolgozására vállalkozott, amely jól illeszkedik a Honvédelmi Minisztérium és a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem tudományos kutatási programjába. Makk László tudományos alaposan mutatta be azt a gyökeres átalakulást, amelyen a VSZ követelményeknek megfelelően kialakított Magyar Néphadsereg a NATO csatlakozásig átment. A jelölt alapos kutatómunkát végzett, s ennek, valamint a témában való jártasságának köszönhetően, amely abból eredt, hogy különféle beosztásaiban maga is aktív részese volt ezeknek a változásoknak, jól dolgozta fel a témát. A szerző logikus gondolatmenet mentén haladva építette fel disszertációját. Először az önállóvá váló nemzeti haderő előtt álló kihívásokat elemezte, amelyen belül külön kiemelte a NATO átalakulása, illetve a délszláv válság hatását a Magyar Honvédségre. Ezt követően a haderő középtávú terv szerinti átalakítását vizsgálta meg, majd munkája utolsó fejezetében részletesen ismertette a NATO-csatlakozást megelőző reformfolyamatot. A munkát záró következtetések szervesen kapcsolódnak a bevezetésben vázolt hipotézisekhez. Makk László disszertációja hiánypótló, mert újszerű oldalról közelíti meg a magyar haderő átalakításait az 1989 és 1999. közötti időszakban.

Az értekezés tartalmi és formai szempontból megfelel a ZMNE Doktori Szabályzatában rögzített követelményeknek. A dolgozat szerkezeti felépítése logikus, jól tagolt, az egyes fejezetek aránya megfelel a kutatási témában kitűzött célkitűzéseknek. A disszertáció nyelvezete eleget tesz a tudományos művekkel szemben támasztott követelményeknek. A jelölt kutatómunkája során bőséges forrásbázisra támaszkodott, megfelelő mélységben tárta fel a vonatkozó magyar és idegen nyelvű szakirodalmat. A hivatkozások bőségesek és alaposak, megfelelnek a tudományos elvárásoknak. A szerző által választott kutatási módszerek biztosították a bevezetőben felvázolt hipotézisek igazolását, új tudományos eredmények elérését. A disszertáció jól hasznosítható, elméleti és gyakorlati értékeket, eredményeket tartalmaz.

A védés során a jelölt az elhangzott kérdésekre szakszerű válaszokat adott, amelyek tükrözték a témában való jártasságát, széleskörű ismereteit.

A bizottság a jelölt új tudományos eredményének ismeri el:

1. Bizonyította, hogy a közvetlen katonai veszélyek, és azoknak a politikai és katonai döntéshozatalra gyakorolt befolyása sokkal közvetlenebbül hatnak a haderő mindenkori állapotára és átalakítására, mint az indirekt biztonsági célok vagy kihívások. Az általános európai trendekkel szemben a magyar haderő létszámának megőrzése ellentétes tendenciának bizonyult, ezzel determinálva az átalakítási kísérletek irányát is.
2. Bizonyította, hogy a védelmi doktrína magvalósításán alapuló egy évtizedes haderő átalakítási erőfeszítések igazolják a katonai végrehajtásban először 1989-ben megfogalmazott tényezők helyességét. Azonban a kiindulási alapvetések a regionális és kontinentális biztonsági környezetben beállt pozitív változásokkal, valamint a NATO tagságot követően, nem kerültek módosításra, mivel a katonai oldal továbbra is az 1990-es évek elején szükségessé vált átalakítási irányok elsőbbségét vélte elfogadhatónak.

A bírálóbizottság mindezek alapján azt javasolja a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Doktori Tanácsának, hogy **Makk László mérnök vezérőrnagy** számára a hadtudományi doktori (PhD) tudományos fokozatot ítélje oda.